ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 30.11.2016 г.
COM(2016) 773 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Работен план за екопроектирането за периода 2016 — 2019 г.

Работен план за екопроектирането за периода 2016 — 2019 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

ЕС разполага с редица законодателни инструменти, чрез които целите на политиката на ЕС в областта на енергетиката и климата[1] се преобразуват в различни направления на действие. Екопроектирането, допълнено от правилата относно енергийното етикетиране, подкрепя основния приоритет на Комисията за укрепване на конкурентоспособността на Европа и за стимулиране на създаването на работни места и икономически растеж; то осигурява условия на равнопоставеност на вътрешния пазар, насърчава инвестициите и иновациите по устойчив начин и допринася за икономията на средства за потребителите при същевременно намаляване на емисиите на CO_2. Екопроектирането допринася за енергийния съюз и целта за енергийната ефективност до 2030 г., съвместно договорените цели по отношение на климата и за целта за по-задълбочен и по-справедлив вътрешен пазар. Рамката за екопроектирането и енергийното етикетиране е един от най-ефективните инструменти на политиката на равнище ЕС за стимулиране на енергийната ефективност, като се преценява, че допринася за около половината от целта за икономии на енергия за 2020 г. Законодателната рамка за екопроектирането и енергийното етикетиране има двустранната цел да гарантира, че на пазара се предлагат продукти с по-висока енергийна ефективност (посредством екопроектиране), като същевременно потребителите се насърчават и им се предоставят възможности да купуват най-ефективните продукти въз основа на полезна информация (чрез енергийно етикетиране). По този начин се намалява потреблението на енергия от потребителите и предприятията и съответно и техните сметки за енергия и комунални услуги. Освен това чрез екопроектирането се защитава вътрешният пазар и се предотвратяват излишни разходи за предприятията и потребителите, дължащи се на различаващи се национални изисквания.

Очаква се до 2020 г. тази рамка да допринесе за икономии на енергия в размер на около 175 Mtoe (милиона тона нефтен еквивалент) на година в първична енергия, което представлява повече от годишното потребление на първична енергия в Италия. За потребителите това представлява икономии по сметките за електроенергия в размер на 490 EUR на домакинство за година. Освен това се оценява, че тази политика ще допринесе за реализирането на приходи в размер на приблизително 55 милиарда евро на година за промишлеността и секторите за търговия на едро и на дребно, част от които могат да се превърнат в до 800 000 преки допълнителни работни места в съответните сектори. По този начин тя допринася и за сигурността на енергийните доставки чрез намаляването на вноса на енергия в ЕС с еквивалент на 1,3 милиарда барела петрол всяка година и чрез намаляването на емисиите на CO_2 с 320 милиона тона годишно[2].

Ограничаването на потреблението на енергия е едно от петте измерения на Рамковата стратегия за енергийния съюз[3]. Амбициозната и ефективна политика относно екопроектирането и енергийното етикетиране и занапред ще бъде жизненоважна за

[1] Стратегия за климата и енергетиката до 2020 г.: COM(2010) 639 окончателен; Стратегия за климата и енергетиката до 2030 г.: COM(2014) 15 final

[2] Ecodesign Impact Accounting Study (Проучване за отчитане на въздействието на екопроектирането), VHK, 2014 г.

[3] COM(2015) 80 final

постигане на приоритетите, определени от Комисията по отношение на енергийния съюз, като тя ще способства за постигането на целите на политиката в областта на климата, договорени на 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP 21) през декември 2015 г. в Париж.

Настоящият работен план за екопроектирането допринася за новата инициатива на Комисията относно кръговата икономика[4], която насърчава прехода към икономика в ЕС, доближаваща се в по-голяма степен до кръгова икономика, чрез поредица от мерки, обхващащи целия жизнен цикъл на продуктите и материалите. Налице е все по-голяма необходимост, както и политически приоритет, за подобряване на ефективността на ресурсите в ЕС. Проектирането на продукта е основен аспект в това отношение, тъй като то може да има съществено отражение върху целия жизнен цикъл на продукта, например чрез създаването на продукт, който е по-траен и подлежи по-лесно на поправка, повторно използване или рециклиране. Директивата за екопроектирането вече обхваща всички важни въздействия на продуктите върху околната среда през целия им жизнен цикъл, но досега акцентът беше върху подобренията по отношение на енергийната ефективност. В бъдеще екопроектирането следва да оказва много по-съществен принос за кръговата икономика, например чрез по-систематично решаване на въпросите, свързани с ефективността на материалите, като например дълготрайността и годността за рециклиране.

В настоящия работен план се определят работните приоритети на Комисията съгласно рамката за екопроектирането и енергийното етикетиране за периода 2016 — 2019 г. Като надгражда вече започнатата работа въз основа на първите два работни плана, новият работен план представя текущата работа и предстоящите дейности по прегледа на съществуващите мерки по отношение на конкретни продукти; в него се определят допълнителни продуктови групи, които да бъдат разгледани допълнително (чрез проучвания, консултации със заинтересовани страни и оценка на въздействието), с цел да се спомогне за оформянето на евентуални предложения на Комисията за изисквания за екопроектиране и енергийно етикетиране; и се очертават начините, по които екопроектирането ще допринесе в по-голяма степен за целите на кръговата икономика. Приложени заедно, актуалните мерки за нови продукти в настоящия работен план за екопроектирането, в допълнение към прегледа на съществуващите мерки, имат приблизителен потенциал да допринесат за годишни икономии от над 600 TWh (или 50 Mtoe) първична енергия през 2030 г. Тази стойност е съпоставима с годишното потребление на първична енергия в Швеция и е еквивалентна на намаляване на емисиите на CO_2 с приблизително 100 милиона тона годишно през 2030 г.

2. РОЛЯ НА РАБОТНИЯ ПЛАН ЗА ЕКОПРОЕКТИРАНЕТО

Директивата за екопроектирането и Директивата за енергийното етикетиране са рамкови директиви. В тях се установяват условията и критериите за приемане на мерки по прилагането, с които се определят задължителни изисквания конкретно за всяка продуктова група[5]. Приоритети за продуктовите групи, които да бъдат проучени в обхвата на тази рамка, се установяват в редовни работни планове, както се предвижда в

[4] План за действие на ЕС за кръговата икономика COM(2015) 614/2, приет на 2.12.2015 г.

[5] За преглед на съществуващите мерки по прилагането вж.: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/list_of_enegy_labelling_measures.pdf
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/list_of_ecodesign_measures.pdf

член 16, параграф 1 от Директивата за екопроектирането, в съответствие с който Комисията публикува *работен план, в който за следващите три години се определя* ***показателен списък с продуктови групи, свързани с енергопотреблението, които се смятат за приоритетни*** *за предприемането на подготвителни проучвания и евентуалното приемане на мерки по прилагането*.

Настоящият нов работен план надгражда работата, извършена от средата на 2005 г. насам във връзка с продуктовите групи, изброени в член 16, параграф 2 от Директивата за екопроектирането от 2005 г.[6] (преходен период) и първите два работни плана за периодите 2009 — 2011 г.[7] и 2012 — 2014 г[8].

3. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

3.1. Приети мерки по прилагането

В резултат на посочената дейност по определянето на приоритети Комисията започна подготвителни проучвания, които доведоха до приемането на 28 регламента относно екопроектирането, 16 делегирани регламента относно енергийното етикетиране и 3 признати доброволни споразумения.

Освен това бяха възложени около 40 мандата за стандартизация за тези продуктови групи. Списък на съществуващите хармонизирани стандарти в подкрепа на регламентите относно екопроектирането е достъпен на уебсайта Europa[9].

3.2. Текуща работа

Работата по някои от определените приоритетни продуктови групи все още продължава към момента на приемането на настоящия работен план, като е достигнала различни етапи от разработването. В таблицата по-долу е представен преглед на текущата работа, както и очакваните икономии, когато такива данни са налични[10].

Успоредно с настоящия работен план Комисията приема следните мерки с очакван потенциал за икономии на първична енергия от над 100 TWh годишно през 2030 г.:

- мярка за екопроектиране за въздухоотоплителни продукти и охладителни продукти[11],
- мярка за екопроектиране[12] и енергийно етикетиране[13] във връзка с контролните допустими отклонения с цел подобряване на изпитването на продуктите и намаляване на възможностите за измами,

---

[6] ОВ L 191, 22.7.2005 г., стр. 29 — 58

[7] Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския Парламент — Изготвяне на работния план за 2009 — 2011 г. по директивата за екодизайна (COM/2008/0660 окончателен)

[8] http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/documents/eco-design/working-plan/files/comm-swd-2012-434-ecodesign_en.pdf

[9] http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/

[10] В съответствие със съществуващата практика за извършване на оценка на въздействието по отношение на продуктовите групи във връзка с екопроектирането, за целия ЕС се възприема общо равнище от 40 % за коефициента на полезно действие при производството на електроенергия в електроцентрали (т.е. 2,5 Mtoe първична енергия от вложените горива [природен газ, нефт, въглища и др.] са необходими за производството на всеки 1 Mtoe електроенергия, която ще бъде заплатена от крайния потребител).

[11] Регламент на Комисията за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към продукти, свързани с енергопотреблението, по отношение на изискванията за екопроектиране на въздухоотоплителни продукти, охладителни продукти, високотемпературни технологични охладители на течности и вентилаторни конвектори. [C(2016) 7769 final]

- препоръка за саморегулиране[14], в която се предвиждат насоки в подкрепа на промишления сектор при сключването на доброволни споразумения като алтернатива на регулирането.

Предприета е допълнителна работа, както е посочено в таблицата по-долу.

Мярка	**Състояние**	**Очаквани икономии на първична енергия през 2030 г.[15] (когато такива данни са налични; в TWh на година)**
Хладилни уреди с търговско предназначение	На 2.7.2014 г. се проведе консултативен форум Завършена оценка на въздействието	48
Компресори	На 29.9.2014 г. се проведе консултативен форум Понастоящем се извършва оценка на въздействието	5
Прозорци	На 30.9.2015 г. се проведе консултативен форум Понастоящем се извършва оценка на въздействието	40 (изисквания само за енергийно етикетиране)
Инструментални машини и оборудване за заваряване	На 6.5.2014 г. се проведе консултативен форум Понастоящем се извършва оценка на въздействието	9 (доброволно споразумение относно металообработващите машини; регулиране относно оборудването за заваряване)

[12] Регламент на Комисията за изменение на регламенти (ЕО) № 1275/2008, (ЕО) № 107/2009, (ЕО) № 278/2009, (ЕО) № 640/2009, (ЕО) № 641/2009, (ЕО) № 642/2009, (ЕО) № 643/2009, (ЕС) № 1015/2010, (ЕС) № 1016/2010, (ЕС) № 327/2011, (ЕС) № 206/2012, (ЕС) № 547/2012, (ЕС) № 932/2012, (ЕС) № 617/2013, (ЕС) № 666/2013, (ЕС) № 813/2013, (ЕС) № 814/2013, (ЕС) № 66/2014, (ЕС) № 548/2014, (ЕС) № 1253/2014, (ЕС) 2015/1095, (ЕС) 2015/1185, (ЕС) 2015/1188, (ЕС) 2015/1189 и (ЕС) 2016/XXX [C(2016) 7769 final] по отношение на използването на допустими отклонения при процедури за проверка. [C(2016)7767final]

[13] Делегиран регламент на Комисията за изменение на делегирани регламенти (ЕС) № 1059/2010, (ЕС) № 1060/2010, (ЕС) № 1061/2010, (ЕС) № 1062/2010, (ЕС) № 626/2011, (ЕС) № 392/2012, (ЕС) № 874/2012, (ЕС) № 665/2013, (ЕС) № 811/2013, (ЕС) № 812/2013, (ЕС) № 65/2014, (ЕС) № 1254/2014, (ЕС) 2015/1094, (ЕС) 2015/1186 и (ЕС) 2015/1187 по отношение на използването на допустими отклонения при процедури за проверка. [C(2016)7765 final]

[14] Препоръка на Комисията относно насоки във връзка с мерките за саморегулиране, сключвани в рамките на промишления сектор по смисъла на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. [C(2016)7770 final]

[15] С изключение на свързани с водата продукти, за които са включени данни за икономии за 2025 г. и 2030 г.

Професионални перални, сушилни и съдомиялни машини	На 29.11.2013 г. се проведе консултативен форум Понастоящем се извършва стандартизация.	4
Сървъри на предприятия, устройства за съхранение на данни и спомагателни съоръжения	Подготвителното проучване приключи през август 2015 г.	До 43 по отношение на пълните изисквания за продуктите Значим потенциал за икономии на ресурси
Свързани с водата продукти	Подготвителното проучване приключи през декември 2014 г. (все още не е публикувано)	До 70 (и водочерпене в размер на 1900 Mm^3) през 2025 г.; до 17 (и водочерпене в размер на 700 Mm^3) през 2030 г.; (изисквания само за енергийно етикетиране)
Интелигентни уреди	Понастоящем се извършва подготвително проучване.	
Устройства/системи за регулиране на осветлението	Понастоящем се извършва подготвително проучване.	
Промишлени и лабораторни пещи	На 16.5.2014 г. се проведе консултативен форум На настоящия етап няма да се предлагат регламенти за екопроектиране/енергийно етикетиране (*)	
Захранващи кабели	На настоящия етап няма да се предлагат регламенти за екопроектиране/енергийно етикетиране (*)	
Парни котли	На настоящия етап няма да се предлагат регламенти за екопроектиране/енергийно етикетиране (*)	

(*) Резултатът от подготвителните проучвания показа, че екопроектирането и енергийното етикетиране не са най-подходящите регулаторни варианти за вземане предвид на енергийната ефективност по отношение на тези продукти и че чрез други регулаторни инструменти вече се оползотворява поне част от съществуващия потенциал за икономии на енергия.

3.3. Прегледи

В повечето от приетите досега мерки за прилагането на Директивата за екопроектиране и на Директивата за енергийно етикетиране се съдържат клаузи за преглед, чийто срок за изпълнение настъпва в предстоящите години. В следващата таблица е представен

консолидиран преглед на регламентите, които предстои да бъдат преразгледани до и през 2019 г., като са посочени потенциалът за икономии на енергия и значимостта на потенциала за икономии на ресурси, когато такива данни са налични.

По време на тези прегледи Комисията ще проучи как аспектите, имащи отношение към кръговата икономика, като например ефективността на ресурсите, възможностите за поправка, рециклиране и трайността, могат да бъдат оценени и взети под внимание при прегледа на съществуващите мерки.

Мярка	**Състояние**	**Очаквани икономии на първична енергия през 2030 г. (когато такива данни са налични; в TWh на година)**
Телевизори (преглед) и електронни дисплеи	На 10.12.2014 г. се проведе консултативен форум Приключени консултации между службите. В ход е уведомяване на СТО	83 Значим потенциал за икономии на ресурси
Външни електрозахранващи устройства	На 29.4.2015 г. се проведе консултативен форум Намерение да се приведат в съответствие с новите правила на САЩ	6
Електродвигатели	Проучването във връзка с прегледа приключи през юли 2014 г. Понастоящем се извършва оценка на въздействието	75
Вентилатори	Проучването във връзка с прегледа приключи през март 2015 г. Понастоящем се извършва оценка на въздействието	25
Осветителни продукти	Проучването във връзка с прегледа приключи през декември 2015 г. Понастоящем се извършва оценка на въздействието	125
Домашни хладилници и фризери	Понастоящем се извършва преглед	13 Значим потенциал за икономии на ресурси
Съдомиялни машини и перални машини, включително комбинирани перални и сушилни машини	Понастоящем се извършва преглед	11 Значим потенциал за икономии на ресурси
Електрическо и електронно битово и офис оборудване във връзка с консумацията му на електроенергия в режим „в готовност“ и режим	Понастоящем се извършва преглед	

„изключен“		
Водни помпи	Понастоящем се извършва преглед	
Водоподгреватели и топлоакумулиращи резервоари за гореща вода	Преглед на определени изисквания до септември 2016 г.	
Прахосмукачки	Преглед на специфични изисквания за трайност до септември 2016 г.	
Компютри и компютърни сървъри	Понастоящем се извършва преглед	Значим потенциал за икономии на ресурси
Циркулационни помпи	Понастоящем се извършва преглед	
Климатизатори и вентилатори за разхлаждане	Преглед до април 2017 г.	
Трансформатори	Преглед до юни 2017 г.	
Сушилни машини	Преглед до май/ноември 2017 г.	Значим потенциал за икономии на ресурси
Прахосмукачки	Преглед до август 2018 г.	
Котли на твърдо гориво	Преглед на специфичното изискване за сертифициране от трета страна до август 2018 г.	
Локални отоплителни топлоизточници на твърдо гориво	Преглед на конкретното изискване за сертифициране от трета страна до август 2018 г.	
Отоплителни топлоизточници и водоподгреватели	Преглед до септември 2018 г.	
Локални отоплителни топлоизточници	Преглед до януари 2019 г.	
Вентилационни агрегати	Преглед до декември 2019 г.	

4. ПРИМЕРЕН СПИСЪК НА НОВИТЕ ПРОДУКТОВИ ГРУПИ ЗА РАБОТНИЯ ПЛАН ЗА ПЕРИОДА 2016 — 2019 Г.

При подготовката на настоящия работен план Комисията предприе проучване за определяне на допълнителни продуктови групи, свързани с енергопотреблението, които има значителен потенциал за икономии и не са били включени в преходния период или в предходните работни планове. Впоследствие настоящият проект на работен план беше преразгледан в контекста на плана за действие за кръговата икономика.

В проучването беше направена количествена оценка на потенциала за икономии на енергия, свързан с подобренията на цялостната енергийна ефективност за всяка продуктова група. Освен това в контекста на кръговата икономика беше извършена качествена оценка на други въздействия върху околната среда[16], посочени в

[16] Включително водопотребление през етапа на използване на продукта; консумативи (например детергенти); наличие на суровини от изключителна важност, забавители на горенето, пластификатори (фталати) или други токсични вещества; наличие на флуорсъдържащи парникови газове; радиация; безопасност (изтичане на гориво, вибрации и т.н.); аспекти, свързани със здравето (хигиена, нива на шума и т.н.); дълготрайно използване (възможности за повторно използване,

Директивата за екопроектирането, както и оценка на степента, в която тези въздействия върху околната среда са обхванати от действащи регулаторни мерки. Окончателните доклади относно различните задачи в проучването са достъпни на специален уебсайт[17].

Комисията се консултира с Консултативния форум в съответствие с изискването в член 18 от Директивата за екопроектирането, за да вземе под внимание коментарите на представителите на държавите членки и заинтересованите страни при изготвянето на настоящия работен план и примерния списък на продуктовите групи[18].

Потенциалът за икономии на енергия при останалите продукти, свързани с енергопотреблението, които са определени в проучването, е по-нисък за някои продукти в сравнение с продуктите, определени в предходните работни планове. Поради това едновременно с преразглеждането на действащите регламенти, Комисията ще предприеме специални проучвания за продуктите от горепосоченото проучване, по отношение на които е налице най-голям потенциал за икономии:

- автоматизирани и управляващи системи за сгради,
- електрически кани,
- апарати за сушене на ръце,
- асансьори,
- слънчеви панели и инвертори,
- хладилни контейнери,
- машини за почистване с високо налягане[19].

Определените по-горе продуктови групи ще бъдат обект на подготвителни проучвания, при които се разглежда по-подробно потенциалът за подобрения във връзка с околната среда, включително аспектите, имащи отношение към кръговата икономика, както се посочва в глава 5, и се представят елементите за определянето на вариантите на политиката в последващата оценка на въздействието.

При подготовката на евентуални мерки по прилагането, с които се установяват изисквания за екопроектиране или енергийно етикетиране за посочените по-горе продукти, свързани с енергопотреблението, Комисията е задължена да спазва критериите, предвидени в член 15, параграф 5 от Директивата. Освен това ще бъде обърнато внимание на това да се избегне евентуално припокриване с действащи регламенти на ЕС, които вече се прилагат по отношение на тези продукти. По-специално няма да се предлагат мерки за екопроектиране за автоматизирани системи за управление за сгради, ако бъде счетено, че потенциалът за икономии на енергия в сгради може да бъде оползотворен в по-голяма степен чрез промени в Директивата относно енергийните характеристики на сградите и/или Директивата относно енергийната ефективност. За да се избегне ненужно регулиране, няма да се предлагат мерки за екопроектиране, ако по-голямата част от потенциала за икономии на енергия при асансьорите вече е оползотворена чрез други регламенти за екопроектирането по отношение на техни компоненти, като например регламента относно електродвигателите.

осъвременяване, поправка и т.н.); излизане от употреба (възможности за рециклиране, рециклирано съдържание); и преки емисии във въздуха, водата и почвата.

17 Вж.: http://www.ecodesign-wp3.eu/documents

18 На 28.10.2015 г. се проведе консултативен форум по екопроектиране

19 Предвижда се от наличните варианти на политиката да се запази единствено енергийното етикетиране, тъй като потенциалът за икономии на енергия изглежда не оправдава вариант за екопроектиране.

Предвид техния специфичен характер се предлага отделна процедура за **ИКТ продуктите** (не са включени в продуктовите групи по-горе), която също ще бъде изцяло съобразена с техния потенциал във връзка с кръговата икономика, което е изключително важно в случая на мобилните телефони/смартфоните.

Преценяването на потенциала за икономии на енергии при ИКТ продуктите се оказа изключително трудно предвид несигурността на бъдещите пазарни развития. Освен това по отношение на бързоразвиващите се сектори за ИКТ продукти възникнаха въпроси във връзка с целесъобразността на процеса на екопроектиране/енергийно етикетиране (който отнема средно около 4 години) за установяването на минимални критерии за енергийна ефективност и ефективност на ресурсите. Същевременно доброволните споразумения, които са признати за някои групи електронни продукти (например оборудване за получаване на изображения, конзоли за видеоигри и сложни телевизионни приставки) като алтернативи на регулаторните мерки, невинаги са се оказвали по-бързи за постигането на целите на екопроектирането. Освен това споразумението между ЕС и САЩ Energy Star, съгласно което и двете юрисдикции определят еднакви доброволни изисквания за ефективност по отношение на офис оборудването, ще трябва да бъде преразгледано преди изтичането на срока му на действие през 2018 г. И накрая, все по-голямата свързаност на продуктите — както в домакинствата, така и в промишлеността — и навлизането на интелигентните уреди, както и тяхното въздействие върху цялостната ефективност на системата, налагат внимателно обмисляне.

Във връзка с това Комисията ще предприеме по-задълбочена оценка на следните ИКТ продукти с оглед на тяхното евентуално включване в работния план за екопроектирането:

- маршрутизатори (домашно мрежово оборудване),
- мобилни телефони/смартфони,
- базови станции.

Това ще спомогне за определянето на най-добрия подход на политиката за подобряване на тяхната енергийна ефективност и по-широки аспекти на кръговата икономика. Екраните за сигнализация и безжичните зарядни устройства ще бъдат разгледани в текущата работа по преразглеждането на съществуващите мерки по прилагането във връзка с екопроектирането съответно по отношение на телевизорите и устройствата за външно захранване.

5. ПРИНОС ЗА КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА

Възможността за поправка, преработване или рециклиране на даден продукт и неговите компоненти и материали в голяма степен зависи от първоначалното проектиране на продукта. Поради това е жизненоважно тези аспекти да бъдат взети под внимание при проучването на възможните мерки по прилагането във връзка с екопроектирането. До момента акцентът беше върху подобряването на енергийната ефективност на продуктите, въпреки че разпоредбите относно ефективността на ресурсите са част от Директивата още от нейното първоначално приемане през 2005 г., като за някои продуктови групи са въведени критерии например относно потреблението и по-дълготрайното използване на водата.

Чрез настоящия нов работен план Комисията ще проучи възможността за установяване на повече изисквания за конкретни продукти и/или хоризонтални изисквания в области като дълготрайността (например минимален жизнен цикъл на продуктите или компонентите от основно значение), възможностите за поправка (например наличие на

резервни части и ръководства за поправка, проектиране, позволяващо поправка), възможностите за осъвременяване, проектиране, позволяващо разглобяване (например лесно отстраняване на някои компоненти), информацията (например маркировка на пластмасовите части) и лесното повторно използване или рециклиране (например избягване на несъвместими пластмасови части), емисиите на парникови газове и други емисии, както и за по-нататъшно установяване на научната основа за разработването на съответни критерии, които отговарят на изискванията на Директивата за екопроектирането. Това ще бъде предприето както по отношение на новите продуктови групи, определени в глава 4, така и при предстоящи прегледи на съществуващите мерки по отношение на конкретни продукти, изброени в глава 3, като се вземат под внимание прогнозните ползи и разходи във връзка с предложените мерки, както и приложение II от Директивата, според което при определянето на изискванията за подобряване на екологичното представяне на продуктите трябва да се избягва значителното намаляване на представянето или на полезността за потребителите. Освен това всички изисквания трябва да могат да подлежат на проверка и прилагане.

По-специално възможността за подобрение при разработването на изисквания за ефективност при използването на материалите в регламентите относно продуктите следва да бъде проучвана по по-систематичен начин. За тази цел Комисията ще разработи набор от инструменти на кръговата икономика във връзка с екопроектирането, например под формата на насоки за включване на аспекти на ефективността на използването на ресурсите и материалите по отношение на нови продуктови групи и за преразглеждането на съществуващите мерки по прилагането. Въз основа на задълбочен анализ този набор от инструменти ще предложи конкретни примери за това как тези аспекти могат да бъдат взети под внимание при изискванията за конкретни продукти и/или хоризонталните изисквания.

Освен това Комисията ще подобри методологичната основа за по-систематично приемане на изисквания, свързани с ефективността на използването на материалите в регламентите относно продуктите — както новите, така и подлежащите на преразглеждане. С тази цел беше прието искане за стандартизация до европейските организации по стандартизация относно аспектите на ефективността на използването на материалите[20]. Обхватът на това искане включва главно следните аспекти:

- удължаване на срока на използване на продукта,
- възможност за повторно използване на компонентите или рециклиране на материалите от продукти след излизането им от употреба,
- използване на употребявани компоненти и/или рециклирани материали в продуктите.

Стандартите, които предстои да бъдат изготвени съгласно посоченото искане за стандартизация, ще бъдат от общ характер и ще спомогнат за разработването на стандарти за конкретни продукти и/или хоризонтални стандарти, които биха подкрепили евентуални изисквания, свързани с аспекти на ефективността на използването на материалите, като например възможностите за поправка и рециклиране.

Продължаващата работа във връзка с продуктовия отпечатък върху околната среда също ще допринесе за постигането на тази цел.

[20] Решение C(2015) 9096 на Комисията, прието на 17.12.2015 г.

6. НАБЛЮДЕНИЕ НА ПАЗАРА И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Оценява се, че 10 — 25 % от продуктите на пазара не отговарят на изискванията за екопроектиране и енергийно етикетиране. В резултат на това се губят около 10 % от предвидените икономии на енергия. В абсолютна стойност това съответства на около 17 Mtoe първична енергия на година. Това води и до подвеждане на потребителите, които може да се окажат изправени пред по-високи сметки за електроенергия. Държавите членки са отговорни за наблюдението на пазара и въпреки че са налице значителни подобрения в дейностите по прилагането през последните години, са необходими допълнителни действия за намаляване на броя на продуктите на пазара на ЕС, които не отговарят на изискванията.

С цел подобряване на прилагането Комисията вече подпомага сътрудничеството между националните органи за наблюдение на пазара чрез групите за административно сътрудничество (ADCO) в областта на екопроектирането и енергийното етикетиране. Освен това Комисията подкрепя специални съвместни проекти за наблюдение, като например финансирания от ЕС проект „EEpliant“, като тази подкрепа ще продължи и в бъдеще. Регламентите на комисията относно контролно допустимите отклонения, посочени в точка 3.2, както и предложението на Комисията за регламент относно енергийното етикетиране, понастоящем предмет на междуинституционални преговори,[21] също ще подобрят прилагането.

Европейският съюз е един от световните лидери в разработването на минимални изисквания за енергийната ефективност и енергийното етикетиране на продуктите. Редица други държави следват подобни подходи и нашите регламенти и оформлението на етикета със скалата A — G оказват въздействие в международен план. Освен това ЕС изпълнява важна роля при определянето на международни стандарти. Тези усилия са важни за европейските предприятия, тъй като спомагат за установяването на условия на равнопоставеност в световен мащаб, намаляват разходите за съответствие и създават възможности в чужбина.

Поради това Комисията ще продължи да си сътрудничи с други юрисдикции с цел по-голямо уеднаквяване на стандартите в световен план, методите за изпитване и при възможност — минималните изисквания, например чрез установяване на международни стандарти, споразумения за конкретни продукти или като част от двустранни търговски сделки.

[21] COM(2015) 341 final

7. ПЕРСПЕКТИВИ

През следващите години Комисията възнамерява да работи по следните приоритети:

(1) да приключи текущата регулаторна дейност във връзка с продуктите, определени в предходните работни планове;

(2) да предприеме преглед на съществуващите мерки, определени в глава 3;

(3) да започне подготвителни проучвания за продуктовите групи, определени в глава 4;

(4) да увеличи приноса на Директивата за екопроектирането за постигане на икономика, доближаваща се в по-голяма степен до кръгова икономика;

(5) да способства за по-засилено сътрудничество между държавите членки в областта на наблюдението на пазара с цел постигане на по-добро прилагане на действащите регламенти;

(6) да укрепи сътрудничеството с международните партньори с цел улесняване на по-нататъшното уеднаквяване на методите за изпитване и измерване и при възможност — на минималните изисквания за енергийните характеристики.